

UCHWAŁA NR XXIV/254/2016
RADY MIEJSKIEJ W STARGARDZIE

z dnia 29 listopada 2016 r.

w sprawie demontażu Pomnika Zwycięstwa, zlokalizowanego na Placu Wolności w Stargardzie.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 13 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U z 2016 r. poz. 446) uchwala się, co następuje:

§ 1. Wyraża się zgodę na demontaż Pomnika Zwycięstwa zlokalizowanego na Placu Wolności i przeniesienie jego elementów na Międzynarodowy Cmentarz Wojenny przy ul. Reymonta w Stargardzie.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Stargard.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 13 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U z 2016 r. poz. 446) do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie wznoszenia pomników. Jak wynika z postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dn. 10 marca 2015 r. w sprawie sygn. akt II OSK 3368/14: rada gminy posiada kompetencje do podejmowania uchwał w sprawie wznoszenia pomników, co należy rozumieć jako budowę, przeniesienie w inne miejsce, remont bądź rozbiórkę istniejącego pomnika.

Ostatni protokół z okresowego, rocznego przeglądu obiektu budowlanego (protokół Nr PZ/2016 z dn. 08 listopada 2016 r.) określa stan techniczny Pomnika Zwycięstwa jako zły (procent zużycia elementów w przedziale 71-100). W elementach obiektu występują duże uszkodzenia i ubytki, które mogą lub zagrażają dalszemu użytkowaniu. We wnioskach końcowych autorzy przeglądu obiektu budowlanego wskazują, że rozwiązaniem optymalnym jest całkowita rozbiórka obiektu z zachowaniem i prezentacją części elementów w odrębnej lokalizacji (muzeum, lapidarium na cmentarzu wojennym). W zaleceniach autorzy wskazują na pilne usunięcie odspojonych fragmentów trzonu kolumny i demontaż elementu wieńczącego (termin wykonania do końca XI 2016 r.). Do końca I kwartału 2017 r. należy podjąć ostateczną decyzję o losie pomnika.

Obowiązujący zapis miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dot. Pomnika Zwycięstwa brzmi: w granicach ronda nie dopuszcza się lokalizacji elementów zagospodarowania terenu, w tym zieleni komponowanej, mogących zakłócić dalekie wglądy na ulicę Hetmana Stefana Czarnieckiego – istniejący monument wskazany do zachowania i przeniesienia w inne miejsce.

Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa pismem z dn. 10 maja 2016 r., w odpowiedzi na wystąpienie Prezydenta Miasta Stargard z dn. 29 kwietnia 2016 r. – nie wniosła sprzeciwu wobec rozbiórki przedmiotowego pomnika oraz jego ewentualnej dyslokacji.

Rada swoją opinię w tej kwestii uzasadniła prowadzonymi z Ministerstwem Spraw Zagranicznych w 2015 r. rozmowami na temat funkcjonowania w Rzeczypospolitej Polskiej

symbolicznych pomników upamiętniających żołnierzy Armii Czerwonej oraz ich statusu w kontekście *Umowy między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Federacji Rosyjskiej o grobach i miejscach pamięci ofiar wojen i represji sporządzonej w Krakowie dn. 22 lutego 1994 r.* (Dz. U. z 1994, Nr 112 poz. 543).

Na podstawie powyższych ustaleń MSZ dokonało nowej wykładni umowy, zgodnie z którą ma ona zastosowanie wyłącznie do miejsc pochówków żołnierzy. Zapisy umowy nie obejmują zatem ani obiektów zlokalizowanych poza obrębem cmentarza ani obiektów nie kryjących szczątków ludzkich. Ponieważ Pomnik Zwycięstwa w Stargardzie nie stanowi miejsca pochówku, a jest wyłącznie upamiętnieniem o charakterze symbolicznym, funkcjonującym w przestrzeni publicznej poza właściwym miejscem spoczynku, zapisy umowy zawartej przez Rząd RP ze stroną rosyjską nie mają tu zastosowania.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych pismem z dn. 21 września 2016 r. w odpowiedzi na Pismo Prezydenta Miasta Stargard z dn. 25 sierpnia 2016 r. potwierdziło powyższą wykładnię umowy.

Demontaż i przeniesienie pomnika przeprowadzone zostaną po opracowaniu dokumentacji budowlanej, uwzględniającej stan techniczny poszczególnych elementów pomnika i możliwości ich nowej aranżacji na terenie cmentarza przy ul. Reymonta.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały uważam za zasadne.